

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal wekelijks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden.

WOENSDAG 8 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentien is, van een regel regels f. 1.00, en voor elke regel, daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

De begrooting van den minister van Buitenlandsche zaken.

(Zie no. 175).

Verminderd zijn op de begrooting voor 1842 en 1843 de volgende posten:

- 1. Tractement en toelage van den minister; van f 22,000 gebragt, op f 19,000; vermindering van f 3,000
  - 2. Dat de minister, te voren ook met de generale directie der Nijverheid belast, na ontheffing daarvan, vermindering van toelage erlangde, was zeer natuurlijk. Men heeft het echter liever willen doen voorkomen alsof Z. Exc. die f 3,000 minder kreeg als besparing op zijne tafel. Dit moest den edelen Hertog zeker in een gunstiger licht stellen, als had de goede man zich wel willen getroosten, bevestigingshalve wat minder pasteten te eten. Z. Exc. van financien schijnt zijn ervaren heer ambtgehoofde deze kleine dienst niet te hebben willen weigeren.
  - 3. Traktementen van de verdere ambtenaren en geëmpliojeerden, ten vorigen jare, na afrek der ambtenaren van de Nationale Nijverheid, f 49,400; thans gebragt op f 47,800; minder . . . f 1,600
  - 4. Bureau- en lokaal-behoeften, na afrek van het aandeel der Nijverheid, van f 16,352 gebragt op f 16,350; vermindering . . . . . f 200
  - 5. Het traktement van den gezant in Denemarken, is van f 20,000 gebragt op f 18,000; vermindering van . . . f 2,000
  - 6. De Non-activiteits-traktementen van raden en secretarissen van legatie, voor het legenwoordige tot geen bepaald gezantschap behoorende, een post die vroeger f 5,200 bedroeg doch over 1841 plotseling was verdubbeld, toen Z. Exc. goedgevonden had eenige nuttelooze secretarissen van legatie in partibus te doen benoemen, is wederom terug gebragt, op f 5,200; vermindering . . . . . » 5,200
  - 7. De post: buitengewone zendingen, is van f 20,000 gebragt op f 17,000; vermindering van . . . . . » 3,000
  - 8. De consul-generaal in Egypte zal in stede van f 5,600, kosten f 4000; vermindering . . . . . » 1,600
  - 9. De onkosten der betrekkingen met de Barbariische mogendheden zijn van f 1,000, gebragt op f 500; vermindering van . . . . . » 500
- Zedaar al de posten die, bij vergelijking met het vorige budget, vermindering hebben ondergaan; die verminderingen bedragen gezamenlijk f 17,100. Verminderd daarentegen zijn op de begrooting voor 1842 en 1843 de volgende posten:
- 1. Onder de 1ste afdeeling: Kosten van het departement, vindt men een post reis- en verblijf

- kosten, ten vorigen jare voor memorie, thans voor f 400 uitgetrokken; vermeerdering dus van . . . . . f 400
- 2. Onder de gewone zendingen, vindt men den post: Ottomannische Porte. Idem (traktement) van den zaakgelastigde en verdere beambten, en kosten voor het onderhoud van het bruikbaar gebleven gedeelte van het Nederlandsche paleis te Pera, verhoogd van f 11,125 op f 18,075; eene vermeerdering dus van . . . . . » 6,950
- 3. De post: Equipement-en reiskosten voor de buitenlandsche, zendingen, is van f 15,000 verhoogd op f 17,000; vermeerdering . . . . . » 2,000
- 4. Op het thans aangeboden budget vindt men den volgenden nieuwen post: Turkije. Idem (traktement) van den consul-generaal en verdere beambten van het consulaat te Smirna; een post die op het vorige budget in 't geheel niet voorkwam en thans uitgetrokken is à f 12,150; vermeerdering dus van » 12,150
- 5. De post: Brijsporten door de gezanten en consuls betaald wordende, en andere verschotten aan deszelfden terug te geven, bedroeg op de vorige begrooting f 26,000; op die voor 1842 en 1843 bedraagt dezelve f 28,500; vermeerdering dus van . . . . . » 2,500
- 6. De post: Onderstand en transport-gelden aan en ten behoeve van Nederlandsche zeelieden en militairen, door de gezanten en consuls uitgereikt wordende, bedroeg op het budget voor 1841 f 3,500; op de begrooting voor 1842 en 1843 bedraagt dezelve f 4,500; vermeerdering . . . . . » 1,000

De gezamenlijke vermeerderingen derhalve op onderscheiden posten van het departement van buitenlandsche zaken, bedragen: f 25,000. Van deze f 25,000 vermeerdering aftrekkende de aangegeven f 17,000 vermindering, zou daaruit volgen, dat de uitgaven voor het hoofdstuk slechts vermeerderd waren met f 7,900; terwijl volgens de eerst gemaakte berekening er eens verhooging van f 12,948 zou plaats vinden.

Het verschil hier uitkomsten is te wijten aan de verregaande knoeijerijen welke de minister zich, wat de verantwoording der uitgaven betreft, op zijne begrooting veroorlooft. Zoo vindt hij, b. v., goed, na ter concurrentie van f 64,300 bepaalde posten te hebben aangevraagd, in plaats van die f 64,300 in de algemeene som te brengen, te zeggen: waarvoor wordt gebragt f 60,000. Deze manoeuvre maakte Z. Exc. op het budget des vorigen jaars ten aanzien der consulaten; dit jaar maakt hij ze ten dien aanzien niet; zoodat, al waren al de posten dier rubriek dezelfde gebleven, de globale som, voor die rubriek uitgetrokken, niet dezelfde zijn zou. De begrooting door den heer verstolk voor zijn departement overgelegd is eigenlijk een pakwil op eene begrooting. Aan de eene zijde

vraagt hij voor eenen bepaalden post gelden aan, welke hij rekent daarvoor niet te zullen bezigen, en trekt dan daarvoor eene mindere som uit. Zoo zal hij b. v. noteren:

- Tripoli, traktement van den consul, enz. f 8,000
- Tunis, idem . . . . . » 7,500
- Zwitserland, idem . . . . . » 3,000

Nu wacht gij eene optrekking van f 18,500? In stede daarvan schrijft hij: waarvoor wordt gebragt f 16,000. De reden daarvan is dat hij in petto bepaald zal hebben dat zijn consul mentaal te Tripoli, doch lichamelijk te Medemblik zal residieren, en dat hij hem deswege f 2,000 minder geven zal. Dit jaar nu wordt dit hocus pocus » Waarvoor is gebragt » niet bij de consulaten geapliceerd; weswege de door ons gegeven lijst van vermeerderingen zou moeten worden aangevuld met f 4,300, die nu van de globale som der consulaten niet zijn weggenomen; en zoo erlangt men reeds f 12,200. Het nog ontbrekende is op soortgelijke wijze bij andere posten te zoeken.

Allerlei verwarringen en inconstitutionaliteiten schijnen er door den minister van buitenland-sche zaken gepleegd. Zoo had hij op zijne begrooting voor 1841 ten behoeve der gezamenlijke consulaten geraamd f 64,300; doch slechts onder zijn eigenaardigen terro » waarvoor achter wordt gebragt » f 60,000 aangevraagd en verkregen. Nu echter schijnt het uit zijne thans overgelegde begrooting voor 1842 en 1843 te blijken, dat hij goedgevonden heeft om eigendunkelijk, en zonder be-williging der wetgeving, f 72,450 voor de consulaten uit te geven. Want bij de f 60,000, welke hij thans als bedrag des vorigen jaars opgeeft, voegt hij: Hierbij uit de kosten der Nationale Nijverheid f 12,450; en maakt dan de optrekking f 72,450. Die aantekening: Hierbij uit de kosten der Nationale Nijverheid vindt men nu ook bij verscheidene andere posten van uitgaaf des vorigen jaars. Maar dat zijn dan immers onwettig uitgegeven gelden? Die gelden waren immers niet ter eigendunkelijke beschikking van den minister?

Waarlijk, indien de Kamer hier niet ernstig tus-schen beide komt, en dergelijke handelwijze voortdurend toelaat, wij zouden niet weten wat te denken van het besef hetwelk zij naar hare roeping en verplichtingen hebben moet.

Gelieven de leden slechts eenige oplettendheid te wijden aan het onderzoek dier zoogenaamde be-grooting van buitenlandsche zaken, opvallen zal hun alsdan de waarheid van het door ons aangemerkte, en verontwaardigen zal het hun welligt dat men een verhoogd budget als verminderd durf verwerpen; alsof men — want anders is het onverklaarbaar — onderstelde dat de Kamer de meete niet nemen zou van hetzelfde na te lezen. —

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

In eenen brief uit Alexandrië, gedagteekend 7 augustus, heet het, na eene uitvoerige schildering der anarchie die in Syrië heerscht: » De Engelschen, welke de Turkache regering in verlegenheid en weifelmogelijkheid zien, gaan

regt op hun doel af. Zonder den schijn aan te nemen, als hinderden zij in het minst de handelingen des sultans, zijn zij op maatregelen bedacht om hem in alle stilte te kunnen verdringen zoodra de geschikte tijd zal gekomen zijn. Daartoe beijveren zich de over gansch Syrië verbreide zendelingen aanhangers te winnen, en het gelukt hun niet kwaad. Aan den voet van den Karmel hebben zij eene moskee bemagtigd, om daarin hun hoofdkwartier op te slaan, en hunne vlag wappert op dezelfde koepel; thans zijn zij bezig er eene kazerne te bouwen. Te Beyrut hebben zij nog steeds bezetting. In den Libanon hebben verscheiden dorpen de Engelsche vlag nevens die van den sultan geheschen. Naar Jerusalem hebben zij eenen ingenieur gezonden, om eenen grooten bouw te besturen, dien zij aldaar ondernemen. Naar Napluse, St. Jean d'Acro, Tyrus en andere steden, hebben zij genie- of artillerie-officieren laten vertrekken, zonder eenigen openbaren last, blootelijk, gelijk zij zeggen, om den Turken eene dienst te bewijzen. Hunne kruisvaarders liggen langs de kust, en niet ver van elkander verwijderd. Kortom, zij handelen zoo wel en nemen hunne maatregelen zoo behendig en zoo ernstig, dat het meer dan twijfelachtig is of zij het land wel ooit weder verlaten. Zij zullen hier doen wat zij op Malja, de Ionische-eilanden en in Indië gedaan hebben: zij kwamen als beschermers, namen er voet als meesters en verdrijven hen wie kan. (Leipz. Allg. Zeit.)

RUSLAND en POLEN.

St. Petersburg, 28 aug. Z. M. heeft aan den prins Eugenius van Wurtemberg, die als luitenant in het regiment der huzaren van de garde diende, zijn ontslag verleend met rang van kapitein. — Bij een keizerlijk besluit is de invoer van buitenlandsch kruid in de Transkaukasische provinciën, zoo wel over de Perzische en Turksche grenzen als over zee, volstrekt verboden. (Pr. St. Z.)

DUITSCHLAND.

Wiesbaden, 1 sept. Er is thans officiële toestemming verleend, dat bij ons de koerzalen en alle daarmede verbonden inrigtingen voor het publiek geopend blijven tot 1 november. Desezelfs beschikking is toepasselijk op alle Taunus-baden. (Manuh. J.)

ENGELAND.

Londen, 4 sept. Gisteren is door de koningin een geheimen raad gehouden, in welchen de afstredende ministers, met uitzondering van lord Melbourne, die afwezig en wiens tegenwoordigheid ook niet onvermijdelijk was, de teekenen hunner waardigheid in hare handen hebben nedergelegd, terwijl daarop verscheiden der nieuw benoemde ministers in hunne posten zijn bevestigd.

— Ook het huis der koningin heeft groote veranderingen ondergaan. De hertog van Rutland is tot eersten kamerheer benoemd. De meeste hofdames worden insgelijks door anderen vervaangen. Den vorigen dag had sir R. Peel al de loden van het nieuwe kabinet bij zich ter maaltijd genoodigd.

— Na de verwachte zitting van het Huis der Gemeenten op aanstaanden maandag, zullen de beide Huizen denkelijk niet vóór den 20sten dezer weder vergaderen.

Al de nieuwe ministers zijn, na afluip van den geheimen raad, door H. M. tot het daer genoodigd; maar verscheiden hunner hebben zich wegens het niet aannemen daarvan verontschuldigd, hetwelk door de bladen der whigpartij, die nu de oppositiebladen geworden zijn, eene eerste verregaande beleediging jegens de persoon der koningin genoemd wordt.

Dezelfde bladen schrijven het nieuwe kabinet het oogmerk toe, om ten spoedigste eene belasting te heffen op de inkomsten van al degenen, van wie deze meer dan 300 ponden sterling in het jaar beloopten.

— Men heeft hier berichten uit China tot 20 mei. Het oogenblik eener beslissing scheen te naderen. Men heeft onzerzijds echter tot een ander stelsel dan gedurige aanvallen besloten, hetgeen de bevolking zeer tegen ons in het hart heeft gejaagd (en waarschijnlijk meer volks gekost heeft, dan men officieel erkent, waarbij nog het moorddadig klimaat komt). Men zou thans eene blokkade van de Zuid- tot de Westkusten daarstellen, en het eiland Amoi, over Formosa, bezetten, in plaats van het ongezonde Chusan. De nieuwe gezant onzerzijds, Pottinger, had nog hoop op eene minnelijke schikking; maar hij meende, dat, indien zijne zending mislukte, de oorlog nog jaren konde duren. De keizer maakte zich meer en meer tot tegenweer gereed, en wilde van niets dan »de uitroeijing der barbaren" hooren. Men was te Canton zeer beducht voor eene botsing; kapitein Elliot had voor de stad zijne positie zoodanig genomen, dat hij de kooplieden, zoo veel mogelijk, kon beschermen. De handel werd er voortgezet; er was, ofschoon tegen dure prijzen, eene groote hooversheid ingescheept.

— De keizer heeft onder anderen een edict uitgevaardigd, waarin hij kennis geeft, dat zijn jongste broeder met 50,000 man naar Canton zou oprukken, om »de wraak des hemels niet te oefenen tegen de Engelschen, zoodat er geen enkel zeil van hen zou terugkeeren, maar die allen voor het aangezicht der zeeën, zouden worden weggevaagd, ten einde zijnen keizerlijken geest met welgevallen te vervullen."

— De Sydney Monitor van 5 april berigt het verlies van vier schepen, waarvan een Nederlandsch, de Elisabeth, dat met man en muis vergaan is.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 sept. Eenige dagen geleden is de aartsbisschop van Parijs met een groot levensgevaar gered. Terwijl hij van St. Flour naar Aveyron reisde, is de bliksem in zijn rijtuig geslagen, heeft hem de muts van het hoofd weggenomen en eene nevens hem zittenden geestelijke ligt beschadigd.

— Men zegt dat de drie Belgische commissarissen, welke thans hier zijn om over een nieuw tolltarief te onderhandelen, zich ook met schikkingen tot vestiging van een Belgische kolonie in Algerië moeten bezig houden.

Binnenlandsche berichten.

's Gravenhage, 5 sept. Heden is alhier aangekomen een zeer kostbaar geschenk van den koning der Franschen, bestemd voor den koning der Nederlanden; het bestaat in een porceleinen tafel, uit de beroemde fabriek van Sevres, versierd door een schildersstuk van de keurigste uitvoering en door eenen der eerste meesters vervaardigd.

— Gelijk bekend is, is bij het onlangs met Frankrijk gesloten traktaat onder anderen bepaald, dat de inwoners der beide rijken niet onderworpen zullen zijn, ter zake van hunnen handel of hunne nijverheid in de havens, steden of plaatsen, hoegenaamd, der beide rijken, hetzij zich aldaar vestigende, of er slechts tijdelijk verblijvende, aan regten, schattingen of belastingen, onder welke benaming het ook zij, andere of hoogere dan die van de inboorlingen geheven wordende. Thans heeft zich de vraag voorgedaan, of dit gedeelte der bedoelde overeenkomst ook eenige verandering brengt in de toepassing van de tabellen 7 en 8 der wet op de patenten van 21 mei 1819, en de voor laatste zinsuete van artikel 161 der algemeene wet van 26 augustus 1822, betrekkelijk tot de vreemde kramers en marsdragers. Z. Exc. de minister van financiën heeft, ter beantwoording dier vraag, te kennen gegeven, dat, volgens dit verdrag, de Fransche onderdanen, ook ten opzichte van het patentrecht, met Nederlanders moeten gelijk gesteld worden, en dat gevolgelijk een, niet hier te lande gevestigd, Fransch onderdaan aan geen hooger patentrecht, dan een inboorling, moet onderworpen worden, en een, niet hier te lande gevestigd, Fransch onderdaan aan een gelijk patent als een, ter zake van zijnen handel, buiten 's lands gevestigd Nederlander, die alhier tijdelijk zijnen handel komt uitoefenen.

Mengelwerk.

Redeneringen van NICOLAAS MACHIAVELLI over de tien eerste boeken van

TITUS LIVIUS.

(Vervolg van n°. 172.)

HOOFDSTUK VIII.

Reden waarom volken hun vaderland verlaten, en vreemde landen overstroomden.

Nademaal ik boven gesproken heb over de wijze van oorlogvoeren der Romeinen, en van het overvallen der Toskaners door de Galliërs, schijnt het mij niet ongepast aan te merken, dat men twee soorten van oorlogen heeft. De eene wordt gevoerd ten gevolge van de heerschzucht der vorsten of gemeenbesten, die hun gebied begeeren uit te breiden; zoodanig waren de oorlogen van Alexander der Grooten, van de Romeinen, en die, welke de eene mogendheid tegen de andere voert. Zulke oorlogen zijn wel is waar bloedig, maar verdrijven niet al de inwoners uit hun land, want den overwinnaar is de gehoorzaamheid der bevolking voldoende; gewoonlijk zelfs laat hij hen overschenkstig hunne wetten leven, en altijd met hunne bezittingen en op hunne goederen. De andere soort van oorlog is, wanneer een geheel volk met al zijne huisgezinnen zijn land verlaat, verjaagd door hongersnood of krijg, en andere woningen en een ander land gaat zoeken, niet om het te beheerschen, gelijk de bo-rengenseinden, maar om het voor zich in eigendom te bezitten, en er de bevolking uit te verdrijven of te vermoorden. Zulke een oorlog is allerbloedigst

en allervercesselijkst. En van soortgelijke spreken SALLUSTIUS in het laatst van den Jugurthijnsehen, als hij zegt, dat men na het overwinnen van JERUSTIUS de komst der Galliërs naar Italië vernam; waarbij hij voegt, dat Rome met al de andere volkeren slechts om het oppergebied streed, met de Galliërs altijd om het bestaan (!). Voor een vorst toch of voor eene republiek die een land aanvalt, is het voldoende de bewindvoerders uit te delgen; maar verhuizende volken moeten de geheele bevolking verdelgen, omdat zij leven willen van het geen, waarvan de anderen leefden. De Romeinen hadden drie dergelijke allerbloedigste oorlogen. De eerste was die waarin Rome genomen werd door de Galliërs, welke (gelijk boven gezegd is) Lombardije op de Toskaners veroverd en er hunnen zetel gevestigd hadden; waarvoor TITUS LIVIUS twee redenen opgeeft: vooreerst de vruchten en wijnen van Italië, welke men in Gallie miste; ten tweede, de overgrootte vermeerdering der bevolking van Gallie, ten gevolge waarvan het land geen voedsel genoeg meer opleverde; zoodat de vorsten dier streken het noodig oordeelden, dat een gedeelte hunner nieuwe jongen ging zoeken. Als hiertoe besloten was, kwamen zij tot hoofden dergenen, die vertrekken zouden, BELLOVESUS en SICOVESUS, twee Gallische vorsten; van welke BELLOVESUS in Italië, SICOVESUS in Spanje viel. De inval van BELLOVESUS had de verovering van Lombardije en vervolgens den eersten oorlog der Galliërs met de Romeinen ten gevolge.

De tweede, van de drie genoemde oorlogen, was die, welchen de Romeinen na den eersten Carthaagschen oorlog, wederom tegen de Galliërs te voeren hadden, als wanneer zij er tusschen Piombino en Pisa meer dan 200,000 doodden. De derde was het gevolg van de komst der Teutonen en Cimbrer in Italië, welke, na verscheidene Romeinsche legers te hebben verslagen, door MARCUS overwonnen werden.

De Romeinen zegvierden dus in deze drie allergevaarlijkste oorlogen. En hiertoe was geene geringe dapperheid vereischt; want naderhand, toen de Romeinsche krijgshaftigheid verminderde, werd hun gebied verdelgd door volken van gelijken aard als de voornoemde, Gothen, Vandalen en dergelijken, die het geheele Westersche Rijk bemagtigden.

Zoodanige volken verlaten dus hun land uit noodzakelijkheid, en die noodzakelijkheid ontstaat of uit hongersnood, of uit oorlog en onderdrukking ten hundert. In voege dat zij gedwongen zijn nieuwe woningen te zoeken. Zijn zij dan in groot aantal, zoo dringen zij met geweld in vreemde landen, goden de bevoenen nemen derzelve goddeteren in bezit, veranderen eenen nieuwen staat, veranderen den naam van het land; gelijk mozes deed, en die volken, welke het Romeinsche rijk overstroomden. Want de nieuwe namen, die men in Italië en in andere landen vindt, zijn alleenlijk aan de nieuwe bewoners te danken: zoo noemt men thans Lombardije, hetgeen voorheen Gallia Cisalpina heette; zoo heet tegenwoordig het oude Gallia Transalpina Frankrijk, naar de Franken, die het veroverden; Slavonië heette Illyria, Hongarije Pannonia, Engeland Britannia, en vele andere landen, wier optelling vervolging baren zou, veranderden van naam. Ook mozes noemde Judae dat gedcelte van Syrië, hetwelk hij veroverde. En omdat ik boven gezegd heb, dat somtijds dergelijke volken door eenen oorlog uit hun land worden gejaagd en gedwongen nieuwe zetels te zoeken, wil ik tot voorbeeld de Maurusi aanhalen, een oud volk van Syrië; dezen den aanloft der Hebreërs vernemende en zich tegen hen onbestand rekenende, oordeelden dat het beter was zich zelven te redden en het land te verlaten, dan, om dit te willen behouden, het leven tevens te verliezen; zij verzamelden derhalve hunne huisgezinnen en trokken naar Afrika, waar zij zich nederzetterden na het verjagen der bewoners, welke zij te die plaatse vonden. Zoo waren zij, die hun eigen land niet konden verdedigen, magtig genoeg om dat van anderen te veroveren. Paucopus, welke den oorlog beschrijft, dien BELISARIUS voerde tegen de Vandalen, welke Afrika bemagtigd hadden, zegt in het land hier Maurusiërs zullen gezien te hebben met het opschrift: Nos Maurusi, qui fugimus a facie Jugurthionis filii NABAE. Waaruit de oorzaak van hunne vlucht uit Syrië blijkt.

Soortgelijke volken, door eene dringende noodzakelijkheid voortgedreven, zijn allerverschrikkelijkst; en zullen, indien zij geene goede wapenen ontmoeten, nimmer afgekeerd worden. Doch wanneer zij, die godwilligen worden hun vaderland te verlaten, in geringen getale

(1) SALLUSTIUS. Bell. Jug. lib. 11. — *Uscque ad nostram mortem Romani sic habere, alia omnia virtutibus praeparasse; cum Gallis pro salute, non pro gloria certati.*

hoord gebieden; en ik ben even zoo ver op dezen dag, met mijne hoogst gewigtige, het algemeen belang van zoo nabij geldende grieven gekomen, als op den dag, toen ik mijna adres, dd. 14 februari 1838, aan Z. M. koning WILLEM I had afgezonden.

Daar het mij overtuigend gebleken was, dat er bij het gouvernement geene genegenheid bestond, om mij als partij-contractant openlijk tegen mijnen onderdrukker en vervolger te hooren, zoo heb ik, bij herhaling, voorgesteld, om de zaak bij onderhandeling, door minnelijke schikking, af te maken: ook dit billijk en ootmoedig voorstel heeft geene ingang mogen vinden.

De publiciteit, die, na eindeloze doch altijd te vergeefsche reclamies, door de drukpers aan deze ongelukkige zaak is gegeven, heeft buiten- en binnenlandsche, bekende en onbekende menschenvrienden ter goeder trouw genoopt mij aan te raden, om eindelijk eens een einde aan het onbestaanbaar geweld te vinden, het gezag der regterlijke magt in te roepen.

Over dit hoogstgewigtige vraagstuk zijn de voornaamste regtsgeleerden binnen dit rijk geraadpleegd; eenstemmig, en als uit eenen mond is geadviseerd, dat het herstel van het gekrenkte grondwettig recht uitsluitend behoort tot de wetgevende magt, die gezworen heeft, de grondwet te zullen handhaven, en niet te dulden dat er van afgeweken zou worden.

Met dit welgegrond advies van regtsgeleerden heb ik mij volkomen vereenigd, maar bovenal heeft het volgende voorval mij geheel en al van eene regterlijke behandeling der onderhavige zaak afkeerig gemaakt. Op den 22sten april 1841 werd ik per missive door den officier van justitie bij de criminele regtbank in Holland, den heer J. J. UITWERF STERLING, verzocht, op het parket in paleis van justitie tegen den volgenden dag te compareren. Ik kon mij met geene mogelijkheid anders voorstellen, of eindelijk zou het sedert drie jaren aangevangen onderzoek een aanvang nemen; ook mogelijk was mijnheer STERLING gelast, om met mij, als partij-contractant, in onderhandeling te treden. Met niet weinig verbazing echter vernam ik uit een voorgelezen stuk, waarvan mij de copie gewoogerd werd, dat, indien ik vermeende recht te hebben, ik mij tot de gewone regtbank behoorde te wenden; deze raad — ik heb gegronde redenen om zulks te onderstellen — scheen mij van den minister van marine en koloniën en van dien van justitie afkomstig te zijn. Waarom? — dit moet de natuurlijke vraag zijn, — waarom van een koninklijk besluit, dat een onderzoek beveelt, afgeweken? Waarom, na eindeloozen tijd, de ten deze onbevoegde regterlijke magt aanbevolen? . . . Ik zal die vraag niet onderzoeken, maar alleen aanslippen, dat ik dadelijk schriftelijk aan het gouvernement verklaard heb, mijne toevlugt niet tot de regterlijke magt te zullen nemen; maar dat ik standvastig en onafgebroken, tot bekoming van recht, het gezag der wetgevende magt zal blijven inroepen.

Over deze vreemde ontmoeting zal ik thans niet uitweiden; Neêrlands burgeren, die, bij art. 162 der gewijzigde grondwet, voor de veiligheid van eigendom en rechten zijn gewaarborgd, mogen zelve oordeelen; slechts deze eenige vraag zal ik mij veroorloven: »wanneer een burger van den staat zich over geweldadige handelingen beklagt, en met de komplete in handen zijnde authentieke stukken kan aantoonen, dat hij, buiten vorm van proces, van eigendom en rechten, van eer en van bestaan is beroofd geworden; wanneer de zaak, wereldkundig gemaakt, niet kan worden tegengesproken, en het onrecht nogtans niet wordt hersteld, — kan er dan gevestigd onbepaald vertrouwen bestaan op de onschendbare waarborgen der plegtig bezworene grondwet, dat plegtanker van Neêrlands vrijheid en volksgeluk? Zal de toekomst niet duister, niet schrikbaar zijn voor hen, die het heilig recht van bilateraal contract als onschendbaar beschouwen; voor hen die meenden, dat door de plegtig bezworene grondwet het eigendomsrecht volkomen gewaarborgd was; en dat men in het trouwliedend Nederland, of in hare volkplantingen, niet naar welgevallen, willekeurig van alles beroofd, aan den dijk gejaagd zou kunnen worden?»

Het is mij overtuigend voorgekomen, dat, hoezeer mijne herhaalde verzoeken, aan Z. M. zijn gerigt geweest, hoogstdezelve echter niet volkomen met den aard der zaak is bekend gesteld. Immers in den handhaver van Neêrlands vrijheid — die nog zoo onlangs plegtig voor het Alzand oog gezworen heeft, de grondwet, dat plegtanker van Neêrlands vrijheid en volksgeluk, te zullen handhaven, en niet te dulden dat er van afgeweken zoude worden — kan Neêrlands volk zich niet vergissen.

Inzusschen zal de alles rijpmakende tijd ook dit raadsel oplossen; en de ondergetrekkende, die van de geue

genheid der geëerde redactie, om algemeene belangen — bovenal de eerlijke handhaving der grondwet — voor te staan, overtuigd is, zal niet nalaten den loop dezer hoogstgewigtige zaak nader bekend te maken. Mogelijk zal er onder de hooge staatsdienaren een regtschapen man, die de eer van Nederland ter harte gaat, na het lezen van deze mijne jammerklagen, gevonden worden, die Z. M. van het zooveel gerucht makende gebeurde kennis geeft; mogelijk zal de koning door dien onbedorven edelartigen Neêrlander overtuigd worden, dat, daar de onderwerpelijke zaak met alle denkbeelden van maatschappelijke orde, regt en wet in strijd is en nimmer om door niets kan verdedigd, gewettigd noch geregtvaardigd worden, onverwijld behoort te worden afgemaakt.

De eer van het land en de waardigheid der hooge regering eischen, dat er een vermoedend bemiddelaar optrede; de taak is te edel, dan dat er niemand zoude gevonden worden, met een opregt, Oud-Neêrlandsch hart, bereid om voor mishandelde burgers, voor hunne grondwettig gewaarborgde regten te spreken.

Zal het geschokt vertrouwen, op onze grondwettige waarborgen weder opgebeurd en bevestigd worden, dan zal het de overtuiging leveren dat onze grondwettige regten geene ijdele klanken zijn, en dat koning WILLEM II in waarheid de handhaver van Neêrlands vrijheid is.

In de overweging, in de overtuiging dat eene ontcegening zonder vorm van proces niet als eene particuliere verongelijking, maar als een geweldadige aanslag op de grondzullen van den staat moet beschouwd worden, zal de geëerde redactie voorzeker eene voldoende reden vinden, om aan mijn beleefd verzoek tot plaatsing van dit stuk te voldoen.

In die verwachting heb ik de eer te zijn.

Amstedijk UE Dw. dienaar
onder Nieuwer Amstel PIETER CLÉBAN.
5 september 1841. Eigenaar Sniker-*abriekant*.
Contractant met het gouvernement.

Advertentiën.

+++ De post van VELD WACHTER in
++ de Gemeente *Ambt-Delden*, Provincie *Over-*
+ *Ijssel*, vacerende, zoo worden allen, die
daartoe genegen zijn, opgeroepen, zich ten spoedigste —
hetzij in persoon hetzij met vrachtvrije brieven —
voorzien van bewijzen van goed gedrag enz, aan te
dienen bij den Burgemeester van voornoemde Gemeen-
te; zijnde aan bovenvermelde betrekking verboden,
behalve kleeding, een jaarlijksch inkomen van bijna
f 200.

De Notaris T. J. VAN EVER-
DINGEN, residentie te *Tiel*,
zal publiek, bij inzetting, verhooging
en finale slaggeving, verkoopen:

Het zeer veel reute gevende GOED, COL-
VERSCHOTEN genaamd, bestaande in
het ADELLIJK KASTEEL, of eene wel
ingerigte HEEREN-HUIZINGE, met
KOETSHUIS, STALLINGE, groote
TUINEN met exquisite vruchtboomen, OPEN
PLEIN, OPGAANDE BOOMEN en an-
dere HOUTGEWASSEN, WATER en
VISSCHERIJ; voorts BOEREN-WONING,
met APPELEN-, PEEREN- en KER-
SEN-BOOMGAARDEN, BOUW- en
WEIDE-LANDEN, te zamen groot onge-
veer *Acht en zestig* Bunders; alles bij en aan
elkander, onder *Aalst*, Gemeente *Lienden*,
Ambt van Neder-Betuwe, in de Provincie *Gel-*
derland, op den afstand van twee uren der
Stad *Tiel*, en een half uur van de Stad *Rhenen*,
zeer aangenaam gelegen.

Dit Goed is, bij alom aangeplakte biljot-
ten, breeder omschreven, en kan daaromtrent
nadere onderrigting worden bekomen bij den
gemelden Notaris, mits brieven franco; ter-
wijl voorloopig tot informatie der belangheb-
benden dient, dat bij den Kooper, des verkoops
wordende, de helft der koopsom in het verkoops-
op hypotheek kan verblijven, tegen den intrest
van 5 pCt. 's jaars.

Iemand gading hebbende kome te *Aalst*
in de Gemeente *Lienden* voormeld, ten huize
en herberge van BART VAN EWIJK,
op Woensdag den 29sten September 1841
voor den Inzet, en 14 dagen daarna, zijnde
Maandag den 13den October, deszelfden
jaars, voor den finalen slag; beide des voor-
middags om tien ure

Mr. M. VAN LÖBEN SELS,
Notaris te *Zutphen*, zal, op Maandag den
13den September eerstkomende, bij Inzet,
en 14 dagen later, zijnde den 27sten dierzelfde maand,
telkens des namiddags ten 3 ure, in het Logement
de *Keizerskroon* binnen *Zutphen*, bij finalen toelag
verkoopen:

- 1o. Een HUIS, staande binnen *Zutphen*, in
de Lange Hofstraat, gemerkt V. N. 818 be-
woond door den Heer Baron VAN ITTER-
SUM.
- 2o. Een HUIS, staande binnen *Zutphen*, in het
Raadhuissteegje, op den hoek der Roodetorenstraat,
gemerk V. N. 832.
- 3o. Een HUIS, staande binnen *Zutphen*, op de
Rozengracht, van achteren uitkomende aan de
Stads Molenbeck, bewoond door de Weduwe W.
KERKHOF.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van
bovengenoemden Notaris.

In de Herberg, den Beer, te *Voorst*
zullen door het ministerie van den
Notaris Mr. P. P. EVERTS,
op Woensdag den 15den September
1841, worden geveild, en 14 da-
later, op Woensdag den 22sten dier-
zelfde maand, telkens des voor-
middags ten 9 ure, final verkocht worden de na-
volgende ONGEREDE GOEDEREN, nagelaten
door wijlen den Heer J. B. HOON en deszelfs
echtgenootte Mejufvrouw A. VAN SCHOUTEN,
als:

- 1o. Een ERF en GOED, *Keizershof* ge-
naamd, zeer aangenaam gelegen in het Dorp
Voorst; bestaande in een wel betimmerd HUIS,
RENHUIS, met vier BENEDEN- en eene
BOVEN- meest behangene KAMERS, wa-
ders KEUKEN, Kelder en ACH-
TERHUIS; voorts in eenen zeer vrucht-
baren TUIN met beste vruchtboomen
poot, en een dito stuk WEIDELAND en
BOOMGAARD; groot te zamen 97 Roeden
en 60 Ellen
  - 2o. Eene KATERSTEDE, den *Mollen-*
berg genaamd, gelegen onder *Brummen*. Te
staande in BOUWLAND en AKKER-
MAALS BOSCH; groot 4 Bunders, 26 Roeden
en 30 Ellen.
  - 3o. Een ERF en GOED, *Schooten* ge-
naamd, gelegen onder *Brummen*, bestaande in
HUIS, SCHUUR en BERG, BOUW-
en WEIDELAND, AKKERMAAL-
HEGGEN, en HEIDEGROND; groot
27 Bunders, 36 Roeden en 40 Ellen.
  - 4o. Een AKKERMAALS BOSCH, *Schoo-*
tensbosch genaamd, gelegen onder *Brum-*
men; groot 11 Bunders, 14 Roeden en
Ellen.
  - 5o. Een stuk BOUWLAND, *Stuurkeshof*
stede genaamd, gelegen onder *Brummen*
groot 2 Bunders, 46 Roeden en 10 Ellen.
  - 6o. Eene KATERSTEDE, het *Bree-*
broek genaamd, gelegen onder *Brummen*,
staande in BOUW- en WEIDELAND,
ELSGROND; groot 2 Bunders, 53 Roeden
en 70 Ellen.
  - 7o. Een stuk WEIDELAND, *Bentink*
weerd genaamd, gelegen onder *Brummen*
groot 8 Bunders, 54 Roeden en 20 Ellen.
  - 8o. Een ERF en GOED, *Marktvoo* ge-
naamd, gelegen onder *Gorsel*, bestaande in
HUIS en verdere GEBOUWEN, met
TUIN, BOUW- en WEIDE-LANDEN,
BOSCH- en HEIDE-GRONDEN, groot
70 Bunders, 29 Roeden en 70 Ellen
- Een groot gedeelte EIKEN-, BEUKEN-
en PEPPELEN-BOOMEN, op boven-
gemelde Perceelen staande, alsmede het OF-
STAAND HOUT van het Akkermaals
bosch op den *Mollenberg*, worden uitkeuloung
om afzonderlijk te worden verkocht, zoo als
bij de van dezen Verkoop voorhanden zijnde Pu-
blicitiën, die ten Kantore van bovengemelde
Notaris, voorts in den Beer te *Vorst*, en op
meerdere plaatsen ter lezing zullen liggen, zij
aangeduid; bij welke ook van de aan aarding-
tijden en andere bepalingen komt te blijken
terwijl mede de Conditie van Verkoop bijsoort-
noemden Notaris en in den Beer ter lezing zulle-
len liggen

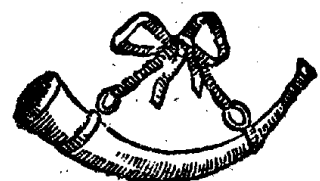
Op 1o. November eerstkomende TE HUUR:

Een zeer net en modern BOYENKWARTIER
voorzien van veel GEMAKKEN, geschikt voor
paar stille Menschen. — Franco te bevragen bij
GREVERS, te *Zutphen*.

Uit de hand te koop:

Een HITTENWAGENTJE met eenen
jarigen Zwartten HIT; — Te bevragen bij J. K.
FLORISSEN, op de Steenstraat te *Arnhem*.
Brieven franco.

Voor de Jagt.

De Ondergeteekende heeft
ontvangen: DUBBEL-
en ENKELE JAGT-
GEWEREN, benevens
vele andere JAGT- en
TIKLELEN, mitsje PA-
TENT-MAGEL, beste Duitsche CREPE,
H. HES VAN ZWEEDE,
Geweermaker te *Arnhem*.

GROOT NEDERLANDSCH CIRQUE ROYAL, Onder Directie van

J. FOURAUZ

IN DE MANÈGE OP HET KONINGSPLEIN TE ARNHEM
De Directeur heeft de eer het geachte pub-
lic te berigten dat hij op heden en Donderdag
8ten en 9den September, tot sluiting, zal geven
TWEELUISTERRIJKE
VOORSTELLINGEN
waarbij al de leden van het Gezelschap zullen
zaam zijn.
De rondgebragte Programma's vermelden het
Aanvang 's avonds te half acht ure.

Te *Arnhem*, bij C. A. THIEME Boekdrukker